

AGNIESZKA TAMBOR
AGATA RUDZIŃSKA
Uniwersytet Śląski
Katowice

W Indonezji już mówią po polsku. Uniwersytet Śląski na targach EHEF i na indonezyjskich uniwersytetach

Indonezja to kraj położony na ponad 17,5 tysiącach wysp, czwarty na świecie pod względem liczby ludności. Indonezja jest bardzo zróżnicowana etnicznie, językowo i religijnie, co czyni ją niezwykle interesującą. Stosunki dyplomatyczne z Indonezją Polska nawiązała w 1955 roku, a już rok później w Dżakarcie otwarto Ambasadę RP. Pierwszym polskim przedstawicielem służb dyplomatycznych w Indonezji został (jako *chargé d'affaires*) Włodzimierz Wink. „Indonezja to największa gospodarka wśród krajów wchodzących w skład Stowarzyszenia Narodów Azji Południowo-Wschodniej (ASEAN), a od 2008 roku kraj jest też w grupie G20, czyli najbardziej uprzemysłowionych gospodarek świata”¹. Aktualnie w tym pięknym azjatyckim kraju społeczność Polaków nie jest zbyt duża, w samej Dżakarcie mieszka zaledwie kilkadziesiąt naszych rodaków. Obecna jest jednak kultura polska: w kinach można oglądać polskie filmy, a w muzeach wystawy polskich artystów. Od niedawna w murach indonezyjskich uniwersytetów można także uczyć się języka polskiego. Sama Indonezja staje się coraz częstszym celem wakacyjnych urlopów dla turystów z Europy, w tym w dużej mierze również dla Polaków.

---

¹ <http://tvn24bis.pl/ze-swiata,75/nowy-ambasador-indonezji-chce-zwiekszenia-wymiany-handlowej-z-polska,531101.html> [dostęp: 7.02.2016].

Na przełomie października i listopada 2015 roku w Indonezji odbyły się Europejskie Targi Szkolnictwa Wyższego (European Higher Education Fairs), podczas których Uniwersytet Śląski reprezentowały dr Agnieszka Tambor z Instytutu Nauk o Literaturze Polskiej im. Ireneusza Opackiego oraz mgr Agata Rudzińska ze Szkoły Języka i Kultury Polskiej. Delegatki brały udział w targach odbywających się w stolicy Indonezji (Dżakarcie) w dniach od 31 października do 1 listopada, a także 5 listopada w – mieszczącym się na malowniczej wyspie Bali – mieście Denpasar. To nie pierwszy raz, kiedy Uniwersytet Śląski uczestniczy w targach EHEF, w 2014 roku oferta UŚ przedstawiana była w Wietnamie (Hanoi), a wcześniej w Kazachstanie (Ałmaty).

Pobyt w Indonezji był dla delegacji UŚ bardzo intensywny i efektywny. Podczas targów stoiska przedstawicieli polskich uczelni oraz stoisko Ambasady RP w Dżakarcie cieszyły się ogromnym zainteresowaniem. Odwiedzający pytali przede wszystkim o możliwości i warunki podjęcia nauki w naszym kraju. Polska wciąż pozostaje miejscem atrakcyjnym m.in. ze względu na dorobek kulturowy i położenie geograficzne, jest też konkurencyjna pod względem cenowym w porównaniu z większością innych państw europejskich. Ponadto coraz wyraźniej mówi się o intensyfikacji wymiany handlowej pomiędzy naszym krajem a Indonezją. Ambasador Indonezji w Polsce, Peter F. Gontha, w kwietniu 2015 roku zapowiedział potencjalny wzrost tej współpracy o około 300% (m.in. w zakresie przemysłu stoczniowego). Wizytujący targi byli niezwykle zainteresowani rozpoczęciem nauki języka polskiego w Indonezji, chętnie brali udział w minilekcjach języka polskiego odbywających się na stoisku Uniwersytetu Śląskiego, wykazywali duże zainteresowanie historią, geografią i kulturą Polski. Wielu z odwiedzających było wiernymi czytelnikami książek polskich pisarzy (np. Andrzeja Sapkowskiego) czy entuzjastami gier komputerowych tworzonych przez Polaków. Nie brakowało również studentów, którzy dzięki filmom zamieszczanym w internecie znali podstawowe zwroty i słowa w naszym języku.

Powodzeniem cieszyły się słowniczki polsko-indonezyjskie, opracowane w Szkole Języka i Kultury Polskiej i przywiezione do Indonezji jako materiał promujący Uniwersytet Śląski. Duże zainteresowanie w ofercie Uniwersytetu budziły w szczególności kierunki filologiczne oraz kierunek „projektowanie gier i przestrzeni wirtualnej”. Delegatki UŚ zostały zaproszone na spotkanie z dyrekcją, gronem pedagogicznym oraz uczniami indonezyjskiego liceum Sekolah Eka Wijaya w Dżakarcie. Dr Agnieszka Tambor i mgr Agata Rudzińska opowiedziały uczniom o Polsce, polskim systemie edukacji, zachęcały do odwiedzenia Polski i podjęcia nauki języka polskiego oraz studiów na

Uniwersytecie Śląskim. Przeprowadziły też pokazowe lekcje języka polskiego. Licealiści indonezyjscy byli bardzo zainteresowani egzotycznym dla nich krajem i używanym w nim językiem.

Termin Europejskich Targów Szkolnictwa Wyższego poprzedzał zaledwie o kilka dni otwarcie pierwszego w historii lektoratu języka polskiego w Indonezji, w którego uruchomienie zaangażowany był Uniwersytet Śląski. Lektoraty na dwóch indonezyjskich uczelniach (Atma Jaya oraz Uniwersytet Indonezyjski) udało się otworzyć dzięki wspólnym wysiłkom Uniwersytetu Śląskiego, Konferencji Rektorów Akademickich Szkół Polskich, Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego oraz niezwykle intensywnym działaniom Ambasady RP w Dżakarcie. Rok 2015 był zatem rokiem szczególnym. Lektoraty języka polskiego uruchomiono w sześćdziesiątą rocznicę nawiązania stosunków dyplomatycznych między Polską a Indonezją. Podczas uroczystości przekazane zostały listy gratulacyjne od JM Rektora UŚ prof. zw. dra hab. Wiesława Banysia do rektorów uczelni i do Ambasadora RP w Dżakarcie.

Do pracy z indonezyjskimi studentami, pragnącymi poznawać polski język i kulturę, oddelegowana została przez Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego mgr Marta Świdarska, absolwentka Podyplomowych Studiów Kwalifikacyjnych Nauczania Kultury Polskiej i Języka Polskiego jako Obcego UŚ, na co dzień współpracująca ze Szkołą Języka i Kultury Polskiej UŚ. Lektorka prowadzi zajęcia dla pięciu grup studentów na dwóch najbardziej prestiżowych uczelniach w stolicy Indonezji: katolickim uniwersytecie Atma Jaya oraz największym i najstarszym w kraju Uniwersytecie Indonezyjskim. Warto dodać, że jeden z budynków uniwersytetu Atma Jaya nosi imię Karola Wojtyły, a w murach tej uczelni goszczony był m.in. prezydent Lech Wałęsa. Działania zmierzające do umożliwienia Indonezyjczykom podjęcia nauki języka polskiego zainicjowała Ambasada RP w Dżakarcie. Jej pracownicy rozpoczęli działania za sprawą informacji uzyskanych od mieszkańców Dżakarty, którzy deklarowali ogromną chęć uczestnictwa w takich kursach. Ambasada czynnie uczestniczyła także w zorganizowaniu spotkania oddelegowanych wykładowczyń z władzami Uniwersytetu Atma Jaya. W spotkaniu uczestniczyła prorektor Uniwersytetu ds. współpracy z zagranicą oraz osoby odpowiedzialne za lektorat języka polskiego na tej uczelni. Efektem spotkania jest podpisanie umowy o współpracy między Uniwersytetem Atma Jaya i Uniwersytecie Śląskim. Umowa obejmuje m.in. wymianę studentów oraz wykładowców, a początkiem współpracy będzie bezpłatny udział jednego z uczestników lektoratu w letniej szkole języka, literatury i kultury polskiej

w Cieszynie w sierpniu 2016 roku. Delegatki Uniwersytetu Śląskiego zawiozły do Dżakarty również materiały dydaktyczne potrzebne do prowadzenia zajęć, ufundowane przez Szkołę Języka i Kultury Polskiej UŚ. Wszystkie podręczniki oraz inne pomoce edukacyjne (m.in. 45 podręczników wraz z płytami CD, książki do wyposażenia bibliotek obu uniwersytetów) udało się dostarczyć do Indonezji dzięki uprzejmości linii lotniczych Emirates, które wyraziły zgodę na bezpłatne przewiezienie dodatkowych dwudziestu kilogramów bagażu. Ambasada RP zapewniła transport materiałów z lotniska – dzięki temu podręczniki miały szansę na czas dotrzeć na wskazane uniwersytety.

Podjęcie kroków zmierzających do otwarcia lektoratu języka polskiego było niezwykle cennym działaniem, ponieważ zainteresowanie Polską oraz językiem polskim w Indonezji jest bardzo duże. Zarówno w miastach, w których odbywały się targi edukacyjne (Dżakarta, Yogyakarta, Denpasar), jak i w innych miejscach studenci, uczniowie szkół średnich i inni spotkani Indonezyjczycy wyrażali zainteresowanie zajęciami z języka polskiego. Było ono podbudowane zadziwiająco dużą wiedzą o Polsce oraz jej mieszkańcach. Z całą pewnością jest to zasługa działań podejmowanych prężnie przez Ambasadę RP – w szczególności Ambasadora Tadeusza Szumowskiego oraz Macieja Duszyńskiego – II sekretarza ds. politycznych, kultury, nauki, edukacji, prasy. Ambasada RP w Dżakarcie zdaje sobie sprawę z wagi wszelkich działań na rzecz kultury polskiej, które znacząco przyczyniają się do zainteresowania naszym krajem. Dzięki wysiłkom Ambasady na terenie Indonezji oraz krajów z nią sąsiadujących odbywają się wystawy polskiej sztuki i polskiego designu (polscy artyści prezentowali swoje prace podczas Biennale Jogja, a wystawa *Polish Design: In the Middle of* prezentowana była w galerii Dia.Lo.Gue w Dżakarcie), projekcje polskich filmów (*Miasto 44* zobaczyć można było w Dżakarcie, gdzie obraz został bardzo dobrze odebrany, oraz na festiwalu filmowym Eurocinema w Timorze Wschodnim), ponadto wystawiane są polskie sztuki teatralne. Głęboko wierzymy, że wkrótce uczestnikami oraz inicjatorami tych różnorodnych działań staną się również studenci uczący się języka polskiego pod okiem lektorki oddelegowanej z Uniwersytetu Śląskiego.